

Uniwersytet
Wrocławski

IV KONGRES
GERMANISTYKI
WROCLAWSKIEJ

17-19 PAŹDZIERNIKA 2016

WROCLOVE

NIEZWYKŁY FENOMEN KULTURY EUROPEJSKIEJ

PROGRAM

17.10. 2016 (poniedziałek), godz. 11.00

Gmach Główny Uniwersytetu Wrocławskiego:

Orationum Marianum

Uroczyste otwarcie

Powitanie:

Prof. Iwona Bartoszewicz, Prarektor Uniwersytetu Wrocławskiego

Prof. Jan Burdukiewicz, Prarektor Uniwersytetu Wrocławskiego

Prof. Marcin Cieński, Dziekan Wydziału Filologicznego

Prof. Tomasz Małyżek, Dyrektor Instytutu Filologii Germańskiej

Prof. Matthias Weber, Dyrektor Instytutu Federalnego d/s Kultury

i Historii Niemców w Europie Wschodniej w Oldenburgu

Elisabeth Wolbers, Konsul Generalna Republiki Federalnej

Niemiec we Wrocławiu

Moderowanie: Prof. Anna Małgorzewicz (Wrocław)

Chór UWWr "Gaudium" pod kierownictwem prof. Alana Urbanka

Wykład inauguracyjny:

Prof. Marek Hałub (Wrocław), Dr hab. Tobiasz Weger

(Oldenburg): Collage: Panorama Wrocławia. Eksploracje

i obserwacje na przelomie wieków

Na zakończenie: poczęstunek

17.10. 2016 (poniedziałek), godz. 15.00

Instytut Filologii Germańskiej, sala 219

Sekcja: Literatura XVII - XIX wieku

Moderowanie: Prof. Mirosława Czarnicka (Wrocław)

15.00 Dr Jolanta Szafarz (Wrocław): *Daniel Casper von*

Lohenstein - wrocławski dyplomata i poeta

15.20 Dr Kalina Mróz-Jablecka (Wrocław): *Panny, żony i wdowy*

elity miejskiej Wrocławia. O kobiecych światach codzienności

w profanckich kazaniach pogrzebowych z XVII wieku

15.40 Dr Tomasz Jablecki (Wrocław): *Tradycja i medialność*

na scenach wrocławskiego profanckiego teatru szkolnego

okresu baroku

16.00 Dyskusja

16.20 Przerwa

Moderowanie: Dr Jolanta Szafarz (Wrocław)

16.40 Dr Jan Pacholski (Wrocław): *Pruski Wrocław - obraz miasta*

w oświeceniowych relacjach z podróży po Śląsku

17.00 Dr Łukasz Bieniasz (Wrocław): *Spory wokół teatru*

wrocławskiego po 1797 roku

17.20 Dr Aleksandra Nadkiermicza-Stosik (Wrocław): *Życie*

teatralne Wrocławia przełomu XIX i XX wieku świadectwem

europejskich aspiracji miasta

17.40 Dyskusja

17.10. 2016 (poniedziałek), godz. 15.00

Instytut Filologii Germańskiej, sala 220

Sekcja: Obraz Wrocławia w polskiej i niemieckiej literaturze

współczesnej

Moderowanie: Dr hab. Monika Walling (Wrocław)

15.00 Prof. Wojciech Browamy (Wrocław): *Obraz Wrocławia*

w polskiej prozie lat 1945-2015

15.30 Prof. Magdalena Rabizo-Birek (Rzeszów): *Młodoliteracki*

Wrocław pierwszej połowy lat 60. XX wieku w powieści Bogdana

Loebla "Katarakta"

16.00 Prof. Małgorzata Mikołajczak (Zielona Góra): *„Jest we*

Wrocławiu / kamienia poczwara”, O jednym wierszu Tadeusza

Różewicza

16.30 Przerwa

Moderowanie: Prof. Tomasz Małyżek (Wrocław)

16.45 Dr hab. Monika Walling (Wrocław): *„Zobaczyć drugą*

stronę jej oczami”, Wrocław w perspektywie postaci literackich

współczesnej powieści niemieckojęzycznej

17.15 Dr hab. Ewa Jarosz-Sienkiewicz (Wrocław):

W kalejdoskopie perspektyw. Wrocław w zwierciadle

wybranych niemieckojęzycznych powieści i opisów podróży

17.45 Prof. Jacek Rzeszowski (Wrocław): *Obraz Niemca we*

Wrocławiu jako literackim konstrukcie nierealistycznym

18.15 Dr Marta J. Bąkiewicz (Ślubice): *Obraz Wrocławia*

w powieści „Schuhbrücke” Walfa Kamppanna

17.10.2016 (poniedziałek), godz. 15.00

Instytut Filologii Germańskiej, sala 26

Sekcja językoznawcza: Panel dyskusyjny [część pierwsza]

Moderowanie: Prof. Lesław Cisko (Wrocław)

15.00 Prof. Silvia Bonacchi (Warszawa): *Możliwości i ograniczenia*

polsko-niemieckiego słownika savoir-vivre'u. Refleksje

teoretyczne i metodologiczne w świetle prakseologii

leksykograficznej

15.25 Prof. Marcela Świątkowska (Kraków): *Francuska szkoła*

analizy dyskursu: inspiracje i perspektywy

15.50 Prof. Anna Dułko-Mańkowska (Warszawa): *Tekst we*

współczesnej francuskiej analizie dyskursu

16.15 Prof. Sambar Grucza (Warszawa): *Dyskurs – tekst*

– interakcja

16.40 Przerwa

/ IFGUWR

IFG MEDIA

WWW.IFG.UNI.WROC.PL

17.00 Prof. Zofia Bilut-Homplewicz (Rzeszów): Pojęcie dyskursu i jego ewolucja w obrębie germanistycznej lingwistycznej dyskursu
17.25 Prof. Piotr Chruszczewski (Wrocław): Dyskurs – rozwój badań z punktu widzenia anglisty
17.50 Dr hab. Anna Dąbrowska (Wrocław): Wieloznaczność terminu (?) dyskurs we współczesnej polszczyźnie

19.00: Uroczyste przyjęcie w Konsulacie Generalnym Republiki Federalnej Niemiec we Wrocławiu

18.10.2016 (wtorek), godz. 9.00

Instytut Filologii Germańskiej, sala 219

Śląskoznawcza sekcja kulturoznawcza

Moderowanie: Prof. Krzysztof Kuczyński (Łódź)

9.00 Dr hab. Tobiasz Weger (Oldenburg): Koncepcja "plemienia śląskiego" w środowisku Uniwersytetu Wrocławskiego w okresie międzywojennym

9.30 Dr Ilona Czechowska (Frankfurt/O): Frankfurt - Wrocław - Frankfurt, O fenomenie Vladimíry

10.00 Dr Arkadiusz Danszczyk (Herne): Wrażliwość digitalis

10.30 Przerwa

Moderowanie: Dr hab. Tobiasz Weger (Oldenburg)

11.00 Prof. Krzysztof Kuczyński (Łódź): Tropami skarbów III Rzeszy na Śląsku - tajemnice "skrytek" Günthera Grundmanna

11.30 Dr hab. Beate Störkuhl (Oldenburg): Architekt Herbert Böhm

12.00 Dr Burkhard Olschowsky (Oldenburg): Enno Meyer - inicjator rozmów polsko-niemieckiej komisji podręcznikowej w ocenie historyków wrocławskich

12.30 Dr Hans-Christian Trepte (Leipzig): Po tamtej stronie Odry i Nysy, Osobiste zbliżenia

13.00 Dyskusja

18.10.2016 (wtorek), godz. 9.00

Instytut Filologii Germańskiej, sala 220

Sekcja: Język a kultura w ujęciu translatorycznym i gliottodydaktycznym. Dolnośląskie inspiracje

Moderowanie: Prof. Anna Małgorzewicz (Wrocław)

9.00 Prof. Hanna Komarowska (Warszawa): Nauczanie języków i kultur w polskiej szkole a europejska polityka językowa

9.30 Prof. Renata Makarska (Mainz/Germersheim): Między kulturowym palimpsestem a Kreolą. Kulturoznawcze spojrzenie na Ohlau-Olawę

10.00 Prof. Elżbieta Dzikowska (Łódź): Wrocław według Günthera Andersa. Na podstawie polskiego tłumaczenia fragmentów książki „Besuch im Hades”

10.30 Przerwa

11.00 Prof. Anna Michańska-Stadnik (Wrocław): „Elevenses”, czyli drugie śniadanie Anglika. Wrocławskie uczeń w drodze do lepszego odbioru przekazu interkulturowego

11.30 Prof. Agnieszka Libura (Wrocław), Dr Anna Żurek (Wrocław): Jak będą mówić dzieci osób, które dziś emigrują z Dolnego Śląska? Badania nad polszczyzną osób dwujęzycznych

12.00 Dr Magdalena Białek (Wrocław): Lekcje języka obcego w ocenie uczniów dolnośląskich szkół

12.30 Przerwa

Moderowanie: Dr Magdalena Białek (Wrocław)

13.00 Dr Jadwiga Cook (Wrocław): Dwujęzyczny tomiś, czyli co wrocławskie szkoły podstawowe mają do zaoferowania dwujęzycznym dzieciom

13.30 Prof. Anna Małgorzewicz (Wrocław), Mgr Patrycja Hartwich (Wrocław): Podejście zadaniowe w transdyscyplinarnej. Z doświadczeń wrocławskiej germanistyki

18.10.2016 (wtorek), godz. 9.00

Instytut Filologii Germańskiej, sala 26

Sekcja językoznawcza: Panel dyskusyjny (część druga)

Moderowanie: Dr hab. Artur Tworek (Wrocław)

W panelu uczestniczą (oprócz Referentów): Prof. Elżbieta Biardzka (Wrocław), Prof. Waldemar Czachur (Warszawa), Prof. Beata Mikołajczyk (Poznań), Prof. Zdzisław Wawrzynek (Rzeszów), Mgr Grzegorz Zarzeczny (Wrocław)

10.30-11.00 Przerwa

Różne oblicza językoznawstwa

Moderowanie: Dr hab. Artur Tworek (Wrocław)

11.00 Prof. Ewa Żebrowska (Warszawa): Czy obraz mówi więcej niż tysiąc słów? Tekst i obraz we współczesnej kulturze popularnej

11.25 Prof. Sambor Grucza (Warszawa), Dr Monika Płużyczka (Warszawa): Podstawy metodologii lingwistyki eyetrackingowej

11.50 Przerwa

12.20 Dr Marcelina Kałasznik (Wrocław): Celebryta, czyli kto? Jak i dlaczego określamy osoby znane

12.45 Mgr Rafał Jakiel (Wrocław): Popkultura okiem językoznawcy

13.10 Prof. Iwona Bartoszewicz (Wrocław): O radości w retoryce

18.10.2016 (wtorek), godz. 8.30

Sekcja wyjazdowa: XIV Liceum Ogólnokształcące we Wrocławiu

8.30 Wyjazd samochodem z parkingu przed Instytutem Filologii Germańskiej

9.15 Mgr Marek Łaziński, Dyrektor XIV LO: Powitanie

9.25 Dr hab. Anna Gajdys (Wrocław): Wprowadzenie

9.35 Dr hab. Anna Gajdys (Wrocław): Życie w karczmach wrocławskich wierszem pisane

9.55 Dr Rafał Biskup (Wrocław): Goethe we Wrocławiu

10.15 Dr Zofia Moros (Poznań): Niemiecki Breslau w kryminałach Marka Krajewskiego

10.35 Przerwa

10.55 Dr Adam Gołębiowski (Wrocław): Emil Krebs - wybitny śląski poligłota

11.15 Dr Małgorzata Jedynak (Wrocław): Wrocław bliżej języka chińskiego i kultury Chin

11.35 Maria Luft (Oldenburg): Film "Ostatni Żydzi z Breslau"

18.10.2016 (wtorek), godz. 9.30

Sekcja wyjazdowa: Muzeum Szejańskie w Sobótce

9.30 Wyjazd do Sobótki, parking przy Instytucie Filologii Germańskiej

10.30 Przedstawiciele władz miasta: Powitanie

Moderowanie: Prof. Wojciech Kunicki (Wrocław)

11.00 Prof. Urszula Banter (Wrocław): Pomografia i wielkomiłośność. Wrocław jako metropolia pożądania w XVIII stuleciu

11.30 Dr Anna Rothkoegel (Bamberg): ETA Hoffmann na Śląsku

12.00 Prof. Lucjan Puchałski (Wrocław): Relacje kulturowe Wrocław - Wiedeń w XIX wieku

12.30 Przerwa

12.45 Dr Agata Czarkowska (Wrocław): Powiązania życia literackiego Wrocławia i Berlina na przykładzie Breslauer Künstlerverein

13.15 Dr Natalia Żarska (Wrocław): Wrocław w oczach filistra edukowanego z zagranicy. Obraz miasta w świetle intymnej korespondencji Gustava Büschinga
13.45 Przerwa obiadowa

Moderowanie: Prof. Urszula Bonter (Wrocław)

15.00 Prof. Wojciech Kunicki (Wrocław): Śleża jako dziełnica Wrocławia w II połowie XIX wieku? O przyroście znaczenia metropolitalności dzięki Górze

15.30 Dr Krzysztof Żarski (Wrocław): Gosoharsky – Koebner – Marcus. Żydowsko-niemiecka symbolika w dziewiętnastowiecznym Wrocławiu

16.00 Dr Beata Giblak (Nysa): Krynka literacka w czasopiśmie wrocławskich 1888-1914

16.30 Dr Marcin Miodek (Wrocław): Wrocław w twórczości Gerharta Pohla

17.30 Prof. Wojciech Kunicki (Wrocław), Dr Natalia Żarska (Wrocław): Prezentacja książki „Śleża. Oświecenie. Romantyzm. Biedermeier”

19.00 Wyjazd do Wrocławia

18.10. 2016 (wtorek), godz. 9.00

Sekcja wyjazdowa: Brzeg

9.00 Wyjazd autobusem z parkingu przed Instytutem Filologii Germańskiej

10.15 Mgr Jerzy Wrębiak, Burmistrz Miasta Brzeg: Powitanie

Moderowanie: Dr Monika Wilt (Nysa)

10.30 Dr hab. Grzegorz Kowal (Wrocław): Obraz Wrocławia w „Przygodzie mojej młodości” Gerharta Hauptmanna

10.50 Dr hab. Katarzyna Nowakowska (Warszawa): Obraz Wrocławia w polskich przekładach prozy i poezji Moniki Taubitz

11.10 Dr Monika Mańczyk-Krygeli (Wrocław): Opowieść o pienszej kobiecie, której UWr nadał stopień doktora – Sabine Friedrich „Immerwahr”

11.30 Przerwa

Moderowanie: Dr hab. Katarzyna Nowakowska (Warszawa)

12.00 Mgr Nicolas Antochewicz (Wrocław): „Einwandlend Bücher-Haûß” – rola bibliotekarza w dynamicznej przestrzeni wiedzy na przykładzie Christopha Koelera (1602–1658)

12.20 Dr Leszek Dziemianko (Wrocław): Działalność i profil wydawniczy wrocławskiej oficyny Eduarda Trewendta (1845–1903)

12.40 Mgr Marta Kuc (Wrocław): Bertha Badt-Strauss (1885–1970) – publicystka, dziennikarka, tłumaczka, doktor Alma Mater Wroclaviensis

13.00 Przerwa

Moderowanie: Dr hab. Grzegorz Kowal (Wrocław)

13.30 Dr Monika Wilt (Nysa): „Biografie językowe”: Dolnoślązacy o sobie. Pisanie na lekcjach języka niemieckiego jako praktyka refleksyjna

13.50 Dr hab. Zofia Chłopek (Wrocław), Dr Małgorzata Czarnačka (Wrocław): Modyfikacja uczniów szkół podstawowych do nauki języka niemieckiego

14.10 Dyskusja

14:30 Przerwa obiadowa

17:00 Powrót do Wrocławia

18.10. 2016 (wtorek), godz. 15.30

Sekcja archeologiczna: Instytut Archeologii, ul. Szewska 48, sala 201

15.30 Prof. Jerzy Piekalski, Dyrektor Instytutu Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego: Wprowadzenie

15.40 Prof. Jan Burdukiewicz (Wrocław): 200 lat archeologii na Uniwersytecie Wrocławskim

16.00 Prof. Jan Burdukiewicz (Wrocław): Początki zasiedlenia Śląska 500-200 tysiący lat temu
16.20 Przerwa

16.35 Prof. Artur Błażejowski (Wrocław): Starożytne napisy runiczne na ziemiach polskich

16.55 Prof. Jerzy Piekalski (Wrocław): Człowiek i środowisko na obszarze Wrocławia okresu przedindustrialnego

17.15 Dyskusja

19.10. 2016 (środa), godz. 10

Stary Ratusz we Wrocławiu

10.00 Dr Maciej Łągiewski, Dyrektor Muzeum Miejskiego Wrocławia: Powitanie

Moderowanie: Prof. Krzysztof Kuczyński (Łódź)

10.10 Prof. Mirosława Czarnačka (Wrocław): XVII-wieczny Wrocław jako metropolitalne centrum kultury: edukacja, literatura, komunikacja

10.30 Prof. Grażyna Barbara Szewczyk (Katowice): Wrocław - miasto spółkań kultur i konfesji w opisie siedemnastowiecznego kronikarza Jakoba Schickfussa

10.50 Prof. Marcin Cieński (Wrocław): Działalność wrocławskich wydawców Kornów w XVIII wieku i ich zasługi dla polskiej książki

11.10 Prof. Tomasz Małysek (Wrocław): Rudolf Steiner we Wrocławiu albo o duchach, krowach i Ilgenii. Dwanaście dni antropozofii w Breslau i Koberwitz 1924 roku

11.30 Prof. Edward Białek (Wrocław): Wrocław i okolice w powieści Zofii Kossak „Legnickie Pole” i jej niemieckim tłumaczeniu

11.50 Przerwa

12.30 Prof. Anna Dąbrowska (Wrocław): Nauczanie Niemieckim języka polskiego w dawnym Wrocławiu

12.50 Prof. Jan Miodek (Wrocław): Językoznawstwo polskie wobec śląskich toponimów po 1945 roku

13.10 Prof. Lesław Cirko (Wrocław): Jaki ten Wrocław jest? Szkic do językowej panoramy miasta

13.30 Prof. Małgorzata Lasatowicz (Opole): Niemieckie wyspy językowe na Śląsku, ich wymiar w kulturze i języku

13.50 Dr hab. Artur Tworek (Wrocław): Krajobraz językowy współczesnego Śląska

14.10 Dyskusja

14.30 Przerwa obiadowa

16.00 Stary Ratusz we Wrocławiu

Prezentacja antologii „Moja Polska - moi Polacy” z udziałem Prof. Hansa-Gerta Pötterlinga (Berlin)

Wprowadzenie: Prof. Matthias Weber (Oldenburg)

Moderowanie: Prof. Marek Hatub (Wrocław)

18.00 Instytut Filologii Germańskiej, sala 26

Prof. Wojciech Kunicki (Wrocław), Prof. Marek Zybrura (Wrocław): Prezentacja projektu: Dzieje germanistyki literaturoznawczej w Polsce. Tom 1: „Themen und Methoden”; Tom II: „Kulturpolitik und Kulturtransfer”

19.30 Kolacja w Hotelu Tumski

IV KONGRES GERMANISTYKI WROCŁAWSKIEJ
WROCŁOWE
NIEZWYKŁY FENOMEN KULTURY EUROPEJSKIEJ

Organizatorzy Kongresu:

Instytut Filologii Germańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego
Instytut Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego
Instytut Federalny d/s Kultury i Historii Niemców
w Europie Wschodniej w Oldenburgu
Konsulat Generalny Republiki Federalnej Niemiec we Wrocławiu
Muzeum Miejskie Wrocławia
Burmistrz Miasta Brzeg
Władze Miasta Sobótka
XIV Liceum Ogólnokształcące we Wrocławiu
Hotel Tumski we Wrocławiu
Patronat medialny: Gazeta Wyborcza Wrocław

Uniwersytet
Wrocławski

IFG MEDIA

Bundesinstitut
für Kultur und Geschichte
der Deutschen im östlichen Europa

Konsulat Generalny
Republiki Federalnej Niemiec
we Wrocławiu

Wrocławia

URZĄD MIASTA
BRZEG

URZĄD MIASTA
I GMINY
SOBÓTKA

/ IFGUWR